

VVD Putten

Van en Voor Dorpsgenoten

Verkiezingsprogramma 2022 - 2026

Voorwoord

Beste mededorpsbewoners van Putten,

Op 16 maart 2022 gaan wij weer naar de stembus om in gemeenten nieuwe gemeenteraden te kiezen. En natuurlijk willen we dat onze lokale VVD goed scoort met de rentree in de gemeente en veel stemmen krijgt.

In maart 2021, bij de Tweede Kamer verkiezingen, stemden ruim 3.600 Puttenaren op de VVD, dat zou plaatselijk goed zijn voor zo'n 5 zetels in onze gemeenteraad. Het zou mooi zijn als we opnieuw deze stemmen mogen ontvangen. Uiteraard zijn meer stemmen heel welkom.

Met dit verkiezingsprogramma willen we ons mooie dorp, nog mooier en bruisender maken en de tijdsgeest van nu een stem geven. Een stem op onze mede dorpsgenoten van de VVD betekent dat we ons dorp de 21ste eeuw in gaan leiden. Het daadwerkelijk oplossen van het jarenlang schrijnende tekort aan sociale huurwoningen en starterswoningen. Maar ook zaken als keuzevrijheid geven aan onze burgers, lokale ondernemers en agrariërs. De cultuursector sterker ondersteunen en bijvoorbeeld sportvoorzieningen op peil te gaan brengen.

We kunnen ook burgers, verenigingen, maatschappelijke organisaties via het Burgerinitiatief en een Burgerberaad meer betrekken bij onze Puttense politieke besluiten. Dan voorkomen we de enorme overschrijdingen en onnodige onderzoekskosten (bijvoorbeeld Fontanusplein en de rotonde op de Garderenseweg) die ons de afgelopen 4 jaar vele miljoenen hebben gekost. De schouders onder Putten zetten doe je als burger, politiek en samenleving gezamenlijk.

Om hieraan mee te helpen vraagt dit om verantwoordelijkheid, verbinding en leiderschap. Hierbij past een verantwoordelijke stijl van politiek bedrijven. Elkaar niet aanvallen, maar compromissen sluiten. Niet ingraven in het eigen gelijk, maar oog hebben voor elkaars zorgen en belangen. Laten we vooral kijken naar wat werkt, gewoon pragmatische oplossingen voor een probleem bedenken en uitvoeren.

De afgelopen maanden hebben wij als mede dorpsgenoten vele tientallen gesprekken gevoerd met dorpsgenoten en werkbezoeken afgelegd bij zo'n 30 maatschappelijke organisaties; van de Bedrijvenkring en WCP tot de Sportfederatie, van de Participatieraad tot de Stichting Natuur en Milieu Putten, van scholen tot politie, etc. Al deze input heeft geleid tot ons verkiezingsprogramma. Met jouw stem kunnen we dit als lokale VVD realiseren.

Namens ons team, bestaande uit: Jorrit, Jessica, Nathalie, Adel, Sharon, Cees, Anja, Maarten, Bert, Ronald, Myrtha, Glenn, Gert Jan en Marc, wens ik jullie veel leesplezier.

Van en Voor Dorpsbewoners, jouw lokale VVD,

Albert de Bruin

Lijsttrekker VVD Putten

Colofon

Foto's

Walther Siksma Fotografie

Opmaak

Sandra Beekman (Signatures)

Copyright

Deze publicatie is uitgebracht door VVD Putten.

- putten.vvd.nl
- vvdputten@gmail.com
- facebook.com/VVDPutten
- instagram.com/puttenvvd
- twitter.com/putten_vvd

Inhoudsopgave

Inleiding	4
1. Een dorp waar het fijn leven is	7
1.1 Waar je goed en betaalbaar kunt wonen	7
1.2 Waar we ons dorp groen en leefbaar houden	10
1.3 Waar vervoer van A naar B vlot gaat	11
1.4 Vol slimme en duurzame oplossingen	13
2. Een bloeiende lokale economie	15
2.1 Waar ondernemers de ruimte krijgen	15
2.2 Waar het dorp bruist en bezoekers van buiten aantrekt	16
2.3 Met culturele voorzieningen voor alle leeftijden	19
2.4 Waar zoveel mogelijk mensen aan het werk gaan	20
2.5 Waar iedereen meedoet en integreert	21
2.6 Waar we trots zijn op onze boeren	22
3. Waardevol samenleven	24
3.1 Met liefdevolle zorg, dichtbij huis	24
3.2 Waar je fijn kunt opgroeien	25
3.3 Waar onderwijs een gelijke start biedt	26
3.4 Waar we gezond zijn, sporten en bewegen	28
4. Een veilig dorp	33
5. Een gemeente die klaar staat voor de Puttenaren	37
5.1 En we verstandig met ons geld omgaan, net als thuis	37
5.2 Waar het belang van de inwoners voorop staat en we onze krachten bundelen	38

Inleiding

Beste Puttenaar,

Putten is een gemeente om van te houden! Jij woont in dit mooie dorp met volop kansen. Dag in, dag uit zetten we ons samen in om deze plek nog mooier te maken. De gemeente wordt bestuurd door gemeenteraadsleden, wethouders en de burgemeester. Op woensdag 16 maart 2022 zijn er gemeenteraadsverkiezingen. Dan is het aan jou om te bepalen wie er in de gemeenteraad mag plaatsnemen om jouw geluid te laten horen.

Jouw geluid; daar draait het om

Veel visies, nota's en beleidsvoorstellen worden vanuit het perspectief van een gemeentebestuur geschreven. In ons verkiezingsprogramma zetten we jou als inwoner centraal. Plannen maken we tenslotte voor ons allemaal, we zijn immers gewoon mede dorpsgenoten. We hebben tientallen werkbezoeken afgelegd bij Puttense organisaties; van sportclub tot ondernemers/winkeliers, van zorginstellingen tot cultuur, van vele dorpsgenoten tot scholen, van ordehandhavers tot horeca, etc. Kortom we kijken door de ogen van een Puttense inwoner/ondernemer naar onze kansen en onze toekomst; niet vanuit het gemeentehuis, de raadzaal of vanachter de tekentafel, maar vanuit de huiskamer, vanaf het sportveld of het terras.

Een gemeente die klaar staat voor Puttenaren

Wij willen een gemeente die werkt voor jou, die open communiceert ook als het soms wat ongemakkelijk is. Met een prettige woonomgeving die veilig is met genoeg groen en voorzieningen in de buurt. Een gemeente die regelt dat de straten schoon zijn, dat kinderen veilig naar school kunnen en waar je dichtbij huis op liefdevolle en professionele zorg kunt rekenen. Maar ook dat we op het Fontanusplein invalide parkeerplaatsen reserveren. Dat onze kinderen niet 1, maar 2 uur schoolgym krijgen per week. Om kort te gaan, grote zaken aanpakken en ook de relatief kleine zaken, waar we eenvoudig ongemak kunnen verhelpen, dan wel voorkomen. Daar waar we samen als gemeente kunnen optrekken met andere gemeenten om zaken te regelen is dat alleen maar verstandig. Dat geldt met name bij de provincie. Daar worden besluiten genomen over bijvoorbeeld stikstof, huizenbouw en wegenbouw; willen we onze boeren helpen en tegelijkertijd bouwen, dan moeten we veel energie gaan steken in onze relatie met de provincie. Daar heeft de VVD een zeer belangrijke positie en kunnen we dus altijd aankloppen! Wij willen dat ons dorp een fijne plek wordt, en blijft, waar je prettig kunt wonen, werken en genieten van het leven.

Goed en betaalbaar wonen; jaarlijks 200 woningen erbij in de komende 10 jaar

Of je nu alleen woont, samenwoont met je partner, of met kinderen een huis met tuin hebt in Bijsteren: de woningnood in Putten is hoog en het einde hiervan lijkt helaas nog niet in zicht. Als VVD Putten willen wij dat de komende jaren per jaar 200 nieuwe huizen bijgebouwd moeten gaan worden zodat iedereen betaalbaar in onze gemeente kan (blijven) wonen. We geven voorrang aan betaalbare koop- en huurwoningen. De laatste jaren hebben we helaas veel van onze Puttense starters en jongeren 'succesvol' het dorp zien verlaten.

Een bloeiende lokale economie

Ondernemers horen voldoende ruimte te krijgen om aan de slag te kunnen en te blijven. Juist de lokale bedrijven hebben een moeilijke tijd achter de rug. Met een gezamenlijke omzet van zo'n 1 miljard euro nemen onze ondernemers een belangrijke rol in. Voor banen bijvoorbeeld. Want een baan is zoveel meer dan een inkomen. Het is het gevoel dat je bijdraagt aan de samenleving en

het zorgt voor contact met collega's. Daarom willen wij dat iedereen in Putten mee kan doen. Laten we onze winkels en ondernemingen koesteren. Willen ze uitbreiden of nieuw bouwen? Laten we dat initiatief dan ook eens omarmen en kijken hoe we als gemeente het een en ander kunnen ondersteunen. Dat levert meer bedrijvigheid op waarmee er meer banen komen.

Meer levendigheid en vrijheid, doordeweeks en in de weekenden

Laten we ook met respect voor ieders dagbesteding de ondernemer en klanten zelf de keus geven om bijvoorbeeld op zondag te winkelen. Het is toch wel raar dat in de 21ste eeuw je in Putten op zondag wel een zak patat kan kopen maar geen halfje bruin. Onze jongeren gaan massaal stappen in omringende plaatsen. Waarom? De beperking van onze horeca openingstijden. Ook daar willen we meer vrijheid voor ondernemers en onze jongeren (en oudere jongeren) om samen te kijken welke openings- en sluitingstijden we gaan hanteren. Bijvoorbeeld dat de sluiting op vrijdag en zaterdag naar 4.00 uur gaat.

Een veilige buurt en thuis

In Putten willen wij dat je prettig kunt leven. Dit betekent aandacht voor een groene omgeving en voldoende mogelijkheden om je vrije tijd te besteden, in en rondom onze heidevelden en bossen. En prettig leven betekent óók, een veilig leven. Als mede dorpsgenoten willen we de verkeerssituatie in onze gemeente veiliger maken voor onze voetgangers, fietsers en auto's waarbij we zorgen voor een soepele doorstroming. De rondweg naar de aansluiting op de rijksweg A28 bij Nulde moet er nu maar eens komen.

Slim en duurzaam groen

Als het gaat om energie ontkomt ook Putten niet aan verduurzamen. Dat vraagt wel om verstandige keuzes. Wij willen dat verduurzaming betaalbaar blijft, voor gewone gezinnen en ondernemers. Het helemaal verduurzamen van een gezinswoning (van het gas af, zonnepanelen, warmtepomp, isolatie, dubbel glas, ed) kan al snel oplopen tot circa € 100.000. Wel even goed om dit te beseffen. Verrommeling van het landschap willen wij tegengaan en er moet wel draagvlak zijn onder de Puttenaar. Zo zorgen we ervoor dat we klaar zijn voor de toekomst en we ons dorp schoon en leefbaar houden.

Verstandige financiële keuzes

Als de gemeente structureel meer uitgeeft dan er binnenkomt ontstaan er op enig moment problemen. Daarom letten we goed op onze gemeentelijke schatkist. We houden de lokale lasten laag door de gemeentelijke taken op een zuinige, maar effectieve manier uit te voeren. En als de gemeente geld overhoudt, zorgen we dat dit terecht komt bij onze inwoners en ondernemers. Zo houden we het leven in Putten voor iedereen betaalbaar.

Stem op je mede dorpsgenoot; stem op de Puttense VVD

We hebben een lijst met zeer gemotiveerde mede dorpsgenoten die verkiesbaar zijn. Een grote VVD Putten betekent dat we veel zaken (op korte) termijn gaan realiseren. Stem je normaliter geen VVD; overweeg het eens, kies nu eens voor het belang van jouw kinderen en eventuele kleinkinderen. Help mee de veranderde tijdsgeest een stem te geven, help Putten de 21ste eeuw in.

De VVD Putten is voor jou goed bereikbaar. Mocht je over dit programma iets met ons willen delen, of mochten er vragen zijn, dan kun je via social media (Twitter/Instagram/Facebook) en onze site contact met ons opnemen.

Van en **V**oor **D**orpsbewoners, jouw Puttense VVD

Een dorp waar het fijn leven is

► 1. Een dorp waar het fijn leven is

1.1 Waar je goed en betaalbaar kunt wonen

Een huis is een thuis. De plek waar je je veilig en prettig wilt voelen. Daarom is het belangrijk dat iedereen een passende woning kan vinden. Wij willen dat onze Puttenaren op ieder moment in hun leven het juiste huis kunnen vinden. Een huis dat je kunt aanpassen aan de levensfase waarin je je bevindt. Maar de realiteit is anders. De afgelopen jaren is de woningnood enorm opgelopen. Sterker nog, onze eigen Puttense starters kunnen vrijwel geen huis vinden, zowel huur als koop. Nu is dit een landelijke trend maar het kan anders. Als we in Putten een visie hadden gehad op de woningmarkt ten tijde van de economische crisis, dan hadden we vanaf toen juist moeten gaan bouwen. Immers de kinderen die toen op de basisschool zaten worden toch echt ouder en gaan dan alleen of met partner een huis zoeken. Het is nu tijd om een visie te ontwikkelen en niet alleen in woorden maar ook in daden.

Vaak wordt er geredeneerd vanuit een vraag maar juist in dit geval speelt aanbod ook een enorme rol. Dan kunnen onze kinderen en kleinkinderen gewoon weer in Putten blijven wonen en met een sterk ondernemersklimaat kunnen ze dan ook hier werken. Hoe mooi is dat. Als lokale partij stellen we dan ook voor om de komende jaren elk jaar 200 woningen te gaan bouwen in Putten zodat iedereen een betaalbaar in onze gemeente kan (blijven) wonen.

We zullen met deze bouw ook nu rekening moeten houden met de enorme nood, maar ook oog hebben voor veranderende gezinssamenstellingen. Niet meer uitgaan van man, vrouw en kinderen. De tijd dat dit ongeveer de enige norm was is ook in Putten echt wel voorbij. We hebben starters die alleen of samenwonend zijn, alleenstaanden (bijvoorbeeld na een scheiding), kleinere gezinnen, ouderen met andere behoeftes, grote gezinnen, ed.

We moeten toe naar een wooncarrière; je start klein, stroomt een aantal malen door in je leven en dan is er ook plaats voor seniorenwoningen. Daar gaan we aan werken. Prioriteit is nu te beginnen met starterswoningen. Hoe hoog de vraag is blijkt wel uit een paar woonstatistieken: gemiddelde wachttijd via de Woningstichting is 10 jaar, het aantal beschikbare koopwoningen is ongeveer 35 woningen in heel Putten. Op nieuwbouwprojecten zoals Hillary, Rimpeler fase 5 en 6 zijn er gemiddeld voor 1 huis zo'n 20 inschrijvingen! Ook qua huurwoningen is de situatie ook zeer beperkt. de Woningstichting heeft prestatieafspraken gemaakt, gemiddeld komen door natuurlijk verloop er maar 80 huizen vrij per jaar. Wel zijn er 600 zeer actief zoekende mede-dorpsbewoners op zoek via de Woonstichting naar een woning. De bouw tot 2025 van de nu nog geplande 160 woningen verlicht iets, maar lost het niet structureel op.

Als Puttense VVD willen actief en doortastend leiding geven aan deze wooncrisis. Kijken wat er wel kan en ook moet. De tijd van het succesvol verjagen van onze eigen Puttenaren uit ons mooie dorp gaan we doorbreken. Hieronder enkele zaken die we met uw steun gaan realiseren.

- Het bouwen van betaalbare huur- en koopwoningen voor starters en jonge gezinnen wordt onze prioriteit. Wij willen dat er jaarlijks 200 nieuwe huizen bijgebouwd gaan worden zodat iedereen betaalbaar in onze gemeente kan (blijven) wonen. Het bouwtempo moet omhoog.
- De woningnood onder onze eigen Puttenaren is hoog, we willen geen voorrangspositie bij sociale huurwoningen voor mensen van buiten Putten, dit geldt ook voor immigranten. Bij nieuwbouw krijgen onze eigen dorpsgenoten de eerste keus. Via loting verdelen we dit eerlijk onder onze eigen inwoners.

- ▶ Zonder af te doen aan ons mooie Putten zullen we ook keurige en betaalbare appartementen in hoogbouw gaan supporten. Om ruimte te besparen met ondergrondse parkeerdekken. We gaan ook aan de slag met creatieve, nieuwe woonvormen zoals tiny houses. Als het kan, stimuleren wij ook voorstellen om recreatiewoningen om te zetten naar een permanente woonbestemming. Zo helpen we starters op weg en kunnen ouderen in een vertrouwde omgeving bij hun kinderen blijven wonen.
- ▶ We supporten ook initiatieven zoals flexwoningen. Wel zullen we eerlijk en heel specifiek uitleggen wie daar komen wonen en voor hoe lang. Het vinden van draagvlak van bewoners is hierin een essentieel onderdeel.
- ▶ Met de Woningstichting maken we afspraken over het voorkomen van scheefwonen en het stimuleren van doorstroming. Nu woont een groot aantal huishoudens scheef in Putten.
- ▶ Strengere handhaving op het illegaal onderverhuren van sociale huurwoningen. De woningen die hierdoor vrijkomen gaan naar mensen die op de wachtlijst staan.
- ▶ Om snel meer woningen te kunnen bouwen, kiezen we voor kortere en soepele procedures voor nieuwbouw waar het maar mogelijk is. We bestrijden leegstand door het mengen van functies voor wonen, werken, detailhandel en horeca als daar concrete plannen voor zijn vanuit deze groepen. Zo zorgen we voor een prettige en leefbaar dorp. Ook doen we alles wat mogelijk is om speculatie tegen te gaan.
- ▶ We willen dat alle inwoners makkelijk en snel kunnen zien welke mogelijkheden zij hebben om hun woningen te vergroten of aan te passen. Regels uit bestemmingsplannen zijn digitaal en actueel beschikbaar. Om burgers en ondernemers wat meer vrijheid te bieden willen wij welstandsvrije gebieden. Voor burgers en bedrijven onbegrijpelijke welstandsregels afschaffen.
- ▶ We zijn terughoudend met het verhogen van de belasting op de eigen woning (OZB).

- ▶ Putten Beach; ontwikkeling van woningen en hoogbouw in de vorm van appartementen bij het strand van Nulde.
- ▶ Startende Puttenaren hebben het moeilijk op de woningmarkt. Wij willen dorpsbewoners een extra steuntje in de rug geven. We verruimen de komende 4 jaar de Starterslening. Deze Starterslening is een overbruggingslening. Je overbrugt het verschil tussen de prijs van jouw eerste huis en het bedrag dat je bij de bank leent. Een eerste huis kopen dat onbetaalbaar lijkt, lukt soms tóch door de Starterslening.
 - De koopsom mag maximaal 85% van de geldende NHG-grens zijn van € 355.000
 - De Starterslening is maximaal 20% van de koop(aanneem)som, plus eventuele verbeter-/meerwerkkosten (als die er zijn) en is maximaal € 60.000 (nu € 40.000)
 - Je betaalt de eerste 3 jaar geen maandlasten over deze Starterslening
- ▶ Door te bouwen pakken we doorstroming aan bij zowel sociale huur, vrije huur als bij koopwoningen. Zo krijgen we voor elkaar dat ouderen die kleiner willen wonen, niet langer onnodig een eengezinswoning bezet houden en regelen we eerlijke toegang tot de huizenmarkt voor starters. Een wooncarrière dus.
- ▶ Er is nu al ruimte in het beleid om recreatieverblijven tijdelijk te mogen bewonen. We gaan dit nader onderzoeken en minimaal 50 van dit soort verblijven ook gedogen onder toezicht voor woningzoekenden welke staan ingeschreven bij de woningbouwvereniging. Als dit nu al kan dit wel met immigranten op een camping dan moet dit ook kunnen voor onze eigen dorpsgenoten?

1.2 Waar we ons dorp groen en leefbaar houden

We wonen allemaal graag in een dorp waar we ons thuis voelen. Een dorp dat groen, schoon en veilig is. Waar iedereen zijn of haar bijdrage levert aan het behouden van het karakter van ons dorp, bijvoorbeeld door samen met burens aandacht te geven aan het onderhoud van de straat of door om te zien naar buurtgenoten.

- ▶ Natuur is belangrijk en verdient bescherming. Ruimte is echter schaars en we moeten ook kunnen wonen, ondernemen en ontspannen. We moeten daar een goede balans in vinden, met bescherming van kwetsbare (Natura 2000) gebieden en meer flexibiliteit daarbuiten.
- ▶ In Putten bepaalt de natuur de kleur. Dat willen we zo houden met meer groene plekken met bomen en planten in het dorp. Het heringerichte Fontanusplein is in dat opzicht wat ons betreft geen goed voorbeeld. Meer aandacht voor een groene omgeving die klimaatbestendiger en koeler is.
- ▶ Puttenaren zijn zuinig op hun dorp en graag bereid dit schoon te houden. De gemeente moet ervoor zorgen dat zij hun afval zo goedkoop mogelijk kwijt kunnen en daarbij inzetten op hergebruik en recycling.
- ▶ Er zijn te weinig vuilnisbakken. Veel bankjes hebben geen vuilnisbak meer in de wijken. De vuilnisbakken in het centrum zijn onverzorgd, staan scheef, reclame is half kapot en ze stinken een uur in de wind. Het centrum mag dan wel opgeknapt worden maar dat betekent niet dat we het tot die tijd moeten laten verloederen.
- ▶ Hondenpoep, zwerfvuil, vuilnis rondom afvalcontainers, graffiti en andere overlast worden aangepakt en vernielingen snel hersteld. De kosten hiervan worden zoveel mogelijk verhaald op de veroorzaker.
- ▶ We willen een goed werkend en betaalbaar riool. We vinden het normaal dat iedereen die hiervan gebruik maakt bijdraagt aan de kosten. Of je nu een huis huurt of een huis bezit. De rioolheffing mag niet duurder dan nodig zijn.
- ▶ De gemeente moet samenwerken met het waterschap om wateroverlast te voorkomen en de gevolgen van hitte en droogte op te vangen. Zowel bij bouwplannen, als weg- en natuuronderhoud wordt rekening gehouden met bodem en waterbeheer: hemelwater laten infiltreren, beter vasthouden van water, tegengaan van verspilling en het stimuleren van het hergebruik van water.
- ▶ We gaan actief onze dorpsgenoten benaderen om de (voor)tuinen verder te vergroenen. We maken afspraken met de woningbouwvereniging over het verloederen van voortuinen van huurders. Deze worden minimaal 2 keer per jaar opgeschoond om de kwaliteit van de buurt op peil te houden.
- ▶ Niet alleen voor mensen, maar ook voor dieren willen we Putten een prettig dorp laten zijn. We spannen ons er daarom voor in om het leefklimaat van dieren zo goed mogelijk te maken. Dat betekent groen en ruimte voor dieren, veilige uitlaatplekken en het wegnemen van hindernissen voor de dierenambulance.

1.3 Waar vervoer van A naar B vlot gaat

We verplaatsen ons allemaal voortdurend. We gaan naar werk, bij vrienden en familie op bezoek of wandelen een rondje in onze buurt om de hond uit te laten. Hoe we ons ook verplaatsen: het is fijn om zonder al te veel gedoe van A naar B te komen. En het is bovenal belangrijk dat verkeerssituaties veilig zijn voor voetganger, fiets en auto.

Wat we nu ervaren is dat er in ons mooie dorp wel een aantal belangrijke knelpunten zijn, denk aan bijvoorbeeld het straatracen in het buitengebied (bijvoorbeeld de Halvinkhuizerweg en de Hooiweg), overlast van vrachtverkeer en sluipverkeer, verkeersonveilige situaties en een hoge parkeerdruk, onjuiste inrichting van wegen en overlast door zandwegen.

De N303 en de Voorthuizerstraat komen naar voren als de drukste wegen, maar er wordt in de toekomst ook een stijging van verkeersbewegingen verwacht op de Nijkerkerstraat en de Van Geenstraat.

Er is een lichte afname in het aantal ongevallen geconstateerd, maar niet in het aantal gewonden en dodelijke slachtoffers. Fietsers zijn vaak betrokken bij ongevallen. Putten heeft een aantal wegvakken en kruispunten waar relatief veel ongevallen plaatsvinden. Dat betreft de rotonde Voorthuizerstraat/Garderenseweg, de Stationsstraat, de N303 (tussen Putten en Ermelo en tussen Putten en Voorthuizen) en de N798.

Voor de nabije toekomst, met bijvoorbeeld de nieuwe woonwijk Putten Zuid, zijn de bestaande wegen ontoereikend. Een rondweg is dan onvermijdelijk. Ook de Engweg (denk aan de woonzorgcentra De Schauw en Elim) en met name de Van Geenstraat wordt door zowel automobilisten, fietsers en voetgangers ervaren als druk en onveilig. Dit geldt ook voor de Harderwijkerstraat waar vrachtwagens deze gebruiken als sluiproute.

We zien ook in de buurt van scholen onveilige oversteekplaatsen. Denk bijvoorbeeld aan de Korenbloem, daar ligt de schoolingang in een bocht!

De huidige Puttense ontsluiting loopt via wegen die niet geschikt zijn voor zwaar en veel verkeer, de wegen zijn smal en deels slecht onderhouden. Ieder ander dorp vecht om een ontsluiting te krijgen op snelwegen maar in Putten gaan we hier slecht mee om.

In Putten leiden we het doorgaande verkeer dwars door onze bebouwde kom wat tot aantoonbaar onveilige verkeerssituaties leidt en de luchtkwaliteit hierdoor er niet beter op wordt. De ooit beoogde rondweg is er tot op heden niet gekomen. In plaats van een rondweg hebben we ons af laten kopen met een paar rotondes en wat aanpassingen van bestaande wegen.

Wij zijn een forensendorp en de Puttense inwoners en bedrijven zijn zeer gebaat met een goede verbinding met de snelwegen, we leven tenslotte echt in de 21e eeuw. Daarnaast heeft Putten het laagste aantal laadpalen van de ruime omgeving, best gek eigenlijk.

Verkeerverbeteringen ontwikkelen is belangrijk voor onze veiligheid, leefbaarheid en bereikbaarheid. Er zijn de nodige zaken die we samen kunnen aanpakken. De volgende punten willen we graag als mede-dorpsgenoten gaan realiseren.

- ▶ Wij zijn van mening dat een rondweg vanaf de Voorthuizerstraat aansluitend op de A28 een goede en adequate verbetering zal zijn. Een goede verbinding via het wegennet is immers essentieel voor de bereikbaarheid van ons dorp, dit zorgt ook voor veel minder vrachtverkeer en ander sluipverkeer.
- ▶ De zeer gevaarlijke oversteekplaats bij de Hoofdlaan voorzien we van een rotonde. We willen ook een aantal tunnels om de doorstroming te bevorderen, bijvoorbeeld bij het station.

- ▶ De Engweg qua veiligheid en groot onderhoud niet aanpakken in 2025 maar in 2023.
- ▶ We richten onze straten en (nieuwe) woonwijken, in het bijzonder in de buurt van scholen en sportclubs, veilig in. Dat doen we in samenwerking met politiediensten, ouders en buurtbewoners.
- ▶ Een veilige bereikbaarheid van sportzalen voor scholen. Zeker als de Putter Eng verdwijnt en wordt vervangen door de nieuwe sporthal betekent dit dat we wel moeten zorgen voor een goede en veilige ontsluiting hiervan. Dus veilig bereikbaar voor schoolkinderen en uiteraard andere weggebruikers.
- ▶ Op veel plekken in het dorp is het lastig om dichtbij huis te parkeren. Door te kijken naar een juiste balans tussen woongenot en groen, kijken wij hoe we voldoende parkeergelegenheid kunnen realiseren. Een auto is tenslotte vaak geen keuze, maar hoognodig om op werk te komen of te kunnen mantelzorgen. Bij nieuwbouw streven we naar parkeren op eigen terrein.
- ▶ Of het nu met een 'gewone' fiets, een elektrische fiets of een ander nieuw vervoersmiddel is: onze inwoners kunnen zich prettig en veilig door Putten bewegen. Deze ontwikkelingen vragen om fietspaden en wegen die worden ingericht op de toekomst, waarbij veiligheid en doorstroming centraal staan. Ook de fietsknooppunten en de paden in ons bosgebied passen we hierop aan.
- ▶ Wij kennen nu zo'n ruim 30 laadpalen, dat komt overeen met 1 laadpaal per 1.200 huishoudens. Dat kan en moet beter. De komende 4 jaar willen we naar 150 laadpalen. Waarbij we bewoners en bedrijven actief vragen om input waar en wat voor soort laadpalen we willen. Als voorbeeld; op het vernieuwde Fontanusplein willen we 6 laadpalen.
- ▶ We helpen winkeliers door duidelijke afspraken te maken over parkeerbeleid. Denk bijvoorbeeld aan laden en lossen.
- ▶ Samen met winkeliers gaan we de winkelstraten opnieuw inrichten en met name hobbelvrij bestraten. Denk hierbij aan bijvoorbeeld de Dorpsstraat, Kerkstraat en de Verlengde Kerkstraat
- ▶ Ook mensen met een mobiele beperking mogen parkeren op het Fontanusplein, nu zijn er geen invalidenparkeerplaatsen, we reserveren daar gewoon 6 plaatsen.
- ▶ Qua openbaar vervoer willen dat onze bus- en treinverbindingen op peil blijven.
- ▶ In Putten zijn veel (gevaarlijke) kruisingen vervangen door rotondes, een goede ontwikkeling. Wij hebben inmiddels zo'n 17 rotondes waarmee de doorstroming en verkeersveiligheid in ons dorp is verbeterd. Naast de verkeerstechnische functie zouden we ook aandacht voor de representativiteit moeten geven. De VVD in Putten is voorstander van het laten maken/onderhouden van een rotonde door het bedrijfsleven, dit wordt elders ook al gedaan. Dit schept commitment, wordt netjes onderhouden, gemeente en lokale ondernemers samen, een visitekaartje en de kosten voor ons als dorpsbewoners dalen. Een win win situatie!

1.4 Vol slimme en duurzame oplossingen

Ook Putten moet verduurzamen. Huizen gaan van het gas af, zonneparken en windmolens verschijnen in ons landschap. Dat zijn flinke veranderingen, die om verstandige keuzes en om draagvlak vragen. Wij willen dat verduurzaming betaalbaar blijft, voor gewone gezinnen en ondernemers. Het helemaal verduurzamen van een gezinswoning (van het gas af, zonnepanelen, warmtepomp, isolatie, dubbel glas, ed) kan al snel oplopen tot circa 100.000,-- euro. De rekening hiervoor bij onze bedrijven en mede-burgers alleen neer te leggen wijzen we af. Wel even goed om dit te beseffen.

Zo zijn wij geen voorstander van zonneparken in weilanden of grote windmolens bij de entree van ons dorp vanaf Nulde. Er is ruimte zat in de Flevopolder of in de Noordzee. We juichen zonnepanelen op daken toe. Hier blijven we werken aan subsidiemogelijkheden.

Met duurzaamheid werken we aan een mooi en leefbaar dorp. En het biedt ook nog eens kansen voor gezonde economische groei op de lange termijn. Iedereen moet mee kunnen doen aan verduurzaming: we moeten het vormgeven op een haalbare en betaalbare manier voor alle gezinnen en ondernemers. Door dit op een slimme manier aan te pakken, kunnen we ons leven leiden zoals we willen en blijft ons dorp prettig om te wonen.

- ▶ De energietransitie en verduurzaming bieden grote kansen voor het stimuleren van innovatie en werkgelegenheid. De gemeente voert actief beleid om deze nieuwe sectoren te steunen. Wanneer het effectief bijdraagt aan het milieu, kopen we onze producten en diensten duurzaam en circulair in, bij voorkeur op zodanige wijze dat de lokale economie hiervan profiteert.
- ▶ Bij de aanleg van woningen en bedrijfspanden blijven we wel gasleidingen aanleggen. Gas kan een bron van energie blijven of weer worden en een nieuwe schone energie methode zoals waterstof kan in de toekomst worden ingezet. Dan is het nodig en wenselijk om daar nu al op in te spelen bij nieuwbouw.
- ▶ Wij ondersteunen het streven naar een energieneutraal Putten in 2050. Door energie te besparen en meer duurzame energie op te wekken kunnen we dit bereiken. Daarbij stimuleren we milieubewust ondernemen, met een grote rol voor de lokale opwekking van duurzame energie.
- ▶ We maken per wijk een plan voor de verduurzaming van woningen en bouwprojecten. Samen met bewoners en gebouweigenaren kijken we naar de beste oplossing. Uitgangspunt is dat de totale woonlasten hierbij niet stijgen.
- ▶ Voordat een wijk overgaat op een andere energievoorziening dan gas, zorgen we ervoor dat inwoners een betaalbaar alternatief aangeboden krijgen. Denk bijvoorbeeld aan slimme energienetwerken, waarbij huishoudens overtollige duurzame energie onderling kunnen delen. Het gasnetwerk behouden we voor de toekomst, wanneer waterstof of groen gas toegankelijk zijn.
- ▶ We maken het zo gemakkelijk mogelijk om zonnecellen en laadpalen aan te vragen, door procedures simpeler te maken. Zo stimuleren we duurzame energie.
- ▶ Door een sterk toenemende vraag naar elektriciteit (we gaan bijvoorbeeld van het gas af) dienen we hier wel rekening mee te gaan houden. Een verstandige balans zoeken dus.

Een bloeiende lokale economie

► 2. Een bloeiende lokale economie

2.1 Waar ondernemers de ruimte krijgen

Het midden- en kleinbedrijf is dé banenmotor van Putten. Om het goed te laten gaan met onze gemeente, moeten we onze lokale ondernemers koesteren.

De coronacrisis is ook aan onze Puttense bedrijven en ondernemers niet voorbijgegaan. Zij hebben een moeilijke tijd achter de rug. En hoewel de pandemie nu beheersbaar lijkt te zijn geworden en de coronacrisis voorbij is, moeten we de economie blijven stimuleren. Daarom willen wij ondernemers de komende periode blijven ondersteunen. Zo dragen we bij aan een bloeiende economie, banen voor onze inwoners en innovatieve technieken voor de toekomst.

- Door ondernemers de ruimte te geven en te zorgen voor minder regels, stimuleert de gemeente een gezonde lokale economie en meer banen. Soms heeft de gemeente geen invloed op de gestelde regels. In dat geval ondersteunt en adviseert de gemeente ondernemers hoe zij aan de regels kunnen voldoen.
- De gemeente geeft opdrachten zoveel mogelijk aan lokale ondernemers binnen de mogelijkheden van de wet.
- We richten bij de gemeente één loket in waar ondernemers terecht kunnen voor vragen en vergunningen. Ondernemers ondervinden veel hinder doordat aanspreekpunten bij de gemeente vaak wisselen, veel interim aanspreekpunten ed ed. Dat moet anders!
- We richten ook één loket in voor organisatoren en verenigingen die evenementen organiseren, zoals Koningsdag of een braderie. Er is sprake van een uitnodigend evenementenbeleid, waarbij het loket actief en oplossingsgericht meedenkt en waar je terecht kunt als er iets misgaat.
- Ondernemers krijgen van de gemeente maximaal één aanslag per jaar waarop alle lokale lasten staan vermeld.
- Ondernemers krijgen meer mogelijkheden om creatief te ondernemen. Zelf kunnen zij het beste beslissen wanneer hun winkel open of dicht gaat, ook op zondag.
- Tijdens het terrasseizoen maken we het uitbreiden van terrassen mogelijk. Voor kleine terrassen, tot 20 zitplaatsen, schaffen we de vergunningplicht af. Ondernemers zijn zelf verantwoordelijk voor afstemming met hun directe omgeving.
- Verlengen we de terrasvergunningen naar 12 maanden, met een openstelling tot 1.00 uur. Daarnaast streven we naar het zoveel mogelijk afschaffen van vergunningen en vervangen wij deze door algemene regels of een meldingsplicht.

2.2 Waar het dorp bruist en bezoekers van buiten aantrekt

Onze lokale winkeliers werken iedere dag hard aan een levendige en aantrekkelijke winkelstraat. Door in leegstaande gebouwen wonen, werken, detailhandel en horeca te vermengen, creëren we een bloeiende lokale economie. Een dorp komt pas echt tot leven als de winkelstraten bruisen. Met een veilig en aantrekkelijk centrum, trekken we bezoekers aan van buiten en zorgen we voor een prettig dorp, dat klaar is voor de toekomst.

Sinds corona hebben onze winkeliers het moeilijk gehad, gelukkig is er veel aandacht geweest voor het lokaal shoppen. We zagen dat we als dorpsgenoten elkaar hielpen door waar het kan onze benodigde spullen en boodschappen lokaal te kopen. Overigens zijn er zo'n 10.000 WCP passen inmiddels in omloop waarmee gespaard wordt voor punten (= euro's) door onze inwoners.

De toeristische sector is goed voor 10% van het totaal aantal banen in Putten. Bovendien brengen de toeristen jaarlijks bijna dertig miljoen euro in het laetje.

In Putten moeten wij het vooral hebben van dagrecreatie. Landgoed Schovenhorst, Dutch Golf Putten, Sauna Drôme, Bosbad Putten en strand Nulde lokken veel dagjesmensen. De laatste is goed voor meer dan 475.000 dagjesmensen van de in totaal meer dan 1,1 miljoen dagbezoeken. De evenementen BOOM IN' Putten, de automobielparade, Total Agri Beachpull, Soul Survivor, Ossenmarkt, Winterfeest en Koningsdag trekken samen zo'n 35.000 mensen naar Putten. Daarnaast zijn er jaarlijks zo'n 433.000 wandelaars en fietsers die ons bomendorp als basis voor de Veluwe kiezen.

Putten stijgt met het aantal dagbezoeken van 1,1 miljoen ver uit boven Oldebroek (190.000), Elburg (347.000) en Nunspeet (ruim 612.000). De kanttkening daarbij is wel dat wij op dit vlak redelijk stabiel blijven, terwijl Elburg een harde groei kent (17 procent in drie jaar tijd). Juist daarom is het belangrijk dat we Puttense bedrijven blijven aanmoedigen om zich verder te ontwikkelen, uit te breiden ed. Laten we in verband ook de mooie vakantieparken niet vergeten, zij bieden immers vele toeristen een gastvrij onthaal.

Waar urgentie ligt is het straatwerk wat nu hobbelig is, een aantal ouderen mensen zijn door valpartijen al met een ambulance naar het ziekenhuis gebracht. Dat kan en moet anders. De herinrichting van de winkelstraten in de dorpskern hebben nu wel prioriteit.

Om nu door te pakken hebben wij als lokale VVD samen met bewoners en winkeliers een aantal concrete ideeën die we kunnen inzetten om ons dorp bruisender en aantrekkelijker te maken.

- ▶ Op zondag kunnen winkelen, een terrasje pakken, boodschappen doen; we laten dit over aan de ondernemers en de klanten. Het zal ons dorp nog aantrekkelijker maken als we de keuze vrij laten. Putten is klaar voor de zondag; een zak patat kan je al kopen en boeken ruilen bij de bibliotheek, laten we nu dan maar eens gaan doorpakken.
- ▶ Bij evenementen gaan we de eindtijden wat meer eigentijds maken. We denken aan 1.00 uur, ook op zaterdagavond.
- ▶ Ondernemen werkt het beste in een veilige en aantrekkelijke omgeving. Omdat de samenwerking van ondernemers in een winkelgebied hieraan bijdraagt, bevorderen wij bedrijfsinvesteringszones.
- ▶ Ontwikkel een 'Gouden Driehoek'; gemeente, winkeliers en vastgoedondernemers gaan actief samen optrekken in het centrum. Een ondernemersfonds opzetten voor oa organiseren activiteiten en een centrum coördinator, fonds van ca. € 220.000, iedere partij legt 1/3 in. Harmoniseren van bijvoorbeeld aanbod en openingstijden.

- ▶ Recreatie en toerisme zijn belangrijk voor onze lokale economie. Daarom willen wij dat de gemeente dit stimuleert met dorpspromotie. Recreatieve ondernemers mogen uitbreiden zolang zij rekening houden met de natuur, tenzij er te weinig ruimte voor vrije recreatie overblijft.
- ▶ De toeristenbelasting is zo laag mogelijk. Met de inkomsten verbeteren we de kwaliteit van recreatie en toerisme.
- ▶ We bestrijden leegstand door het mengen van functies voor wonen, werken, detailhandel en horeca. We bekijken waar er meer horecamogelijkheden kunnen komen in Putten. We steunen initiatieven vanuit medebewoners op dit gebied van harte. Ook verruimen we vestigingsmogelijkheden, door het opstellen van ruime bestemmingsplannen. Zo maken we het dorp nog prettiger en leefbaarder.
- ▶ Meer betrokkenheid vanuit politiek en gemeente, meer deskundigheid, snellere besluitvorming en verbeteren communicatie.
- ▶ De weekmarkt vervult voor Puttenaren en toeristen een belangrijke functie. We stimuleren Puttense winkeliers om daar ook hun producten te verkopen. Versnipperd zijn er ook nog 13 standplaatsen in het dorp waar fruit, vis en bv kaas wordt verkocht, dat is wel wat veel. Veelal van ondernemers die niet uit Putten komen. Bovendien betalen zij ook niet mee aan bv reclamebelasting. We willen dit terugbrengen naar 6 standplaatsen.
- ▶ Het wandel- en fietspadennetwerk willen we verbeteren en onderling meer verbinden. Duidelijke entrees op knooppunten van de toegangswegen geven de bezoekers een warm welkom met grote digitale borden.
- ▶ In vakantieperiodes moedigen wij de winkeliers en horecaondernemers aan festiviteiten zoals themafeesten en braderieën te organiseren. Ook een weekmarkt op bijvoorbeeld de zaterdag ondersteunen we van harte, Puttense winkeliers krijgen daarbij voorrang. We moedigen bijvoorbeeld WCP en VVV Putten+ aan om hiertoe met gedragen voorstellen te komen.
- ▶ Strand Nulde is een mooie trekpleister, we zien wel dat strand Horst wat steviger zijn positie inneemt. We moedigen de ondernemers bij strand Nulde aan om nieuwe activiteiten te ontplooiën. De gemeente werkt mee.

2.3 Met culturele voorzieningen voor alle leeftijden

In Putten stimuleren we een rijk aanbod van culturele voorzieningen en evenementen. We zijn er trots op dat we hiermee veel bezoekers aantrekken. Daarin spelen horeca, musea, sportverenigingen, bibliotheken en buurthuizen een belangrijke rol. Door met elkaar samen te werken dragen we bij aan persoonlijke ontwikkeling en vermaak voor jong en oud. Of het nu gaat om een muziekfestival, een culinair event of de voorstellingen in Stroud, in Putten is ruimte voor creatieve ideeën en initiatieven van onze inwoners. Het is niet aan de gemeente om te bepalen wat cultuur is.

In ons dorp heeft helaas de muziekschool haar deuren moeten sluiten. Daarnaast zijn er nauwelijks of geen oefenruimtes meer beschikbaar. Qua muziek- en cultuurontwikkeling, zeker voor kinderen, is het goed dat we dit weer samen gaan organiseren. Initiatieven hiertoe willen we graag ondersteunen.

- ▶ Als Putten mogen we daarnaast ook trots zijn op ons dorp en toeristische mogelijkheden, via een promotiecampagne kunnen we dit landelijk uitrollen. Ondernemers, VVV Putten+ en de gemeente kunnen hier leiding aan geven.
- ▶ Het belang van krachten bundelen; een groot gedeelte van bedrijven, verenigingen, stichtingen, die actief zijn binnen deze sector, zijn (nog) niet georganiseerd, samenwerking met het VVV Putten+ levert een positieve impuls. Wij omarmen samenwerkingsinitiatieven van harte.
- ▶ Wanneer je als toerist Putten nadert, laten de activiteitenborden nogal te wensen over. De borden zijn verouderd en erg verkleurd. Daarnaast is de locatie van deze borden niet in alle gevallen optimaal en het lezenswaardige nieuws is zeer beperkt. Op dit moment ligt de coördinatie en uitvoering in handen van de gemeente. Wij stellen voor dat het VVV Putten+ hierin een nadrukkelijke rol gaat spelen.
- ▶ Toeristvriendelijke afstemming; als voorbeeld: bij de verbouwing van het Fontanus- en het Kerkplein is gebleken dat afstemming beter kan. Bordjes van het fietsroutenetwerk 'verdwenen' en de start van het Klompenpad 'het Norderpad' was lange tijd onvindbaar, waardoor veel toeristen zoekend op de pleinen stonden. Om over het ontbreken van invalidenparkeerplaatsen, openbare toiletten en laadpalen maar te zwijgen. Zo hebben we gastvrij toerisme niet bedoeld.

- ▶ In ons dorp worden leuke evenementen georganiseerd en zijn er culturele voorzieningen voor alle leeftijden. Het cultureel erfgoed van de gemeente mag gezien worden. Cultuur verbindt, inspireert en prikkelt.
- ▶ Subsidies voor culturele voorzieningen ondersteunen een aanbod van kunst en cultuur voor alle inwoners. Als voorwaarde voor subsidie verwachten we dat aanvragers ook zelf zorgdragen voor een deel van de inkomsten en bijdragen aan een maatschappelijk doel.
- ▶ Wij vinden het belangrijk om ons cultureel erfgoed te koesteren. Daarbij horen ook cultuurhistorische evenementen zoals de Sinterklaasintocht, Koningsdag en natuurlijk de Ossenmarkt.
- ▶ We willen niet bezuinigen op cultuur, maar zetten het geld zo effectief mogelijk in. Zo bereiken we zoveel mogelijk inwoners. Van culturele instellingen verwachten we dat ze verantwoordelijkheid afleggen over hoe zij het belastinggeld besteden. Maar wel op een behapbare manier voor de veelal zeer betrokken vrijwilligers.
- ▶ We vinden het onbegrijpelijk dat de gemeenten van de Noord-West Veluwe (en ook Putten) zich hebben neergelegd bij het verdwijnen van hun gezamenlijke muziekschool. We willen onderzoeken (samen met bijvoorbeeld stakeholders zoals Excelsior en de verschillende koren) op welke manier een betaalbaar muziekonderwijs voor iedereen die dat wil beschikbaar blijft.

2.4 Waar zoveel mogelijk mensen aan het werk gaan

Werk is van groot belang voor de mens en de samenleving. Werk zorgt voor contact met andere mensen. Werk leidt tot zelfstandigheid en eigenwaarde. Wie werkt, investeert in zichzelf en draagt zijn steentje bij aan de toekomst van onze samenleving.

- ▶ We willen dat zoveel mogelijk mensen aan het werk gaan. Bij om- en bijscholing richten we ons daarom op iemands talenten en mogelijkheden, en hoe dit aansluit op de arbeidsmarkt. Wanneer de stap naar regulier werk nog te groot is, begeleiden we onze inwoners naar beschut werk en leerwerkplekken.
- ▶ De gemeente en ons bedrijfsleven werken samen om te zorgen dat er voldoende passende banen zijn voor wie klaar is met zijn opleiding.
- ▶ De gemeente en onze maatschappelijke instellingen werken samen om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt een zinvolle opstap aan te bieden via in eerste instantie vrijwilligerswerk. Sportverenigingen ontvangen hier een kleine bijdrage voor vanuit de Open Club subsidies en hebben dan gelijk extra 'handjes' om hun club draaiende te houden.
- ▶ Wie naar vermogen bijdraagt kan op onze ondersteuning rekenen. Het verliezen van een baan is al ingrijpend genoeg. Wel verwachten wij een tegenprestatie, omdat we het belangrijk vinden dat mensen blijven meedoen in de samenleving.
- ▶ Wanneer je van een uitkering naar een betaalde baan gaat, willen we dat je er in inkomen op vooruit gaat. Regels die dit in de weg staan schaffen we af. We willen zo een mogelijke armoede val voorkomen.
- ▶ Wie minder bijdraagt kan ook minder een beroep doen op de samenleving. Als je bijstand ontvangt maar de sollicitatieplicht niet naleeft of geen tegenprestatie verricht, verlies je je uitkering. Uitkeringsgerechtigden die onvoldoende ingeburgerd zijn, kunnen als tegenprestatie verplicht worden op onderdelen te werken aan inburgering en integratie.
- ▶ De afgelopen jaren zijn te veel inwoners onterecht tot fraudeur bestempeld. Fraude is en blijft diefstal, maar het maken van een foutje maakt je nog niet direct fraudeur. Dit willen we in de toekomst voorkomen. Het oordeel over fraude moet uiteindelijk tot stand komen door mensenwerk, niet door een computer.
- ▶ Bij problematische schulden zorgen we voor ademruimte, zodat de problemen met een schuldhelpverlener op een rij gezet kunnen worden. Zo voorkomen we verdere escalatie. Bij schuldhelpverlening hebben we specifiek aandacht voor de mentale gezondheid van onze inwoners. Wanneer er signalen zijn dat schulden ontstaan, bieden we zo vroeg mogelijk hulp aan.

2.5 Waar iedereen meedoet en integreert

We hebben te lang gedacht dat de inburgering van nieuwkomers enkel hun eigen verantwoordelijkheid is. Maar je bent niet direct zelfredzaam in een land dat in elk opzicht anders is dan waar je vandaan komt. Hierdoor kunnen vrijheden waar eeuwenlang voor gevochten is onder druk komen staan, met parallelle samenlevingen als resultaat. Van nieuwkomers verwachten we dat ze in ruil voor de geboden gastvrijheid bijdragen aan onze samenleving. Door de Nederlandse taal te leren en je te verdiepen in onze normen en waarden, kun je sneller aan het werk. Daarbij bieden we goede begeleiding.

In Putten hebben we naast de gemeente taken als het zorgen voor inburgering ook de praktische begeleiding in handen gegeven van Welzijn Putten tezamen met Humanitas. Tevens zijn er Puttense vrijwilligers die helpen op een 1 op 1 verhouding om statushouders te helpen om in Nederland en last but not least in Putten te integreren. Dat kan helpen om met een taalmaatje 1 of 2 keer per week de Nederlandse taal te oefenen, kennis maken met bijvoorbeeld de huisarts, bureaus en een schoolkeuze voor evt kinderen. Maar ook heel praktisch waar je bijvoorbeeld boodschappen kan doen.

Inmiddels worden er ruim 20 statushouders per jaar opgevangen in Putten en daarbij helpen mede dorpsgenoten om deze mensen een beetje wegwijs te maken. Immigratie is een taak die de regering heeft. Als Putten hebben we daar geen invloed op. We zullen wel moeten voorkomen dat we Haagse Schilderswijk-achtige toestanden krijgen in Putten.

- ▶ We sluiten niemand uit. Er zijn in Nederland heel veel nieuwkomers die hun eigen weg hebben gevonden en geïntegreerd zijn in onze samenleving. Zij hebben de kansen gegrepen die ons land biedt. We zijn daar trots op en verwachten dat ook van anderen.
- ▶ De Nederlandse taal spreken is cruciaal voor het vinden van een baan. We zorgen voor betaalbare cursussen om als nieuwkomer de taal te leren en gaan laaggeletterdheid tegen. Daarbij verwachten we van iedereen maximale inspanning om het Nederlands te leren. Wanneer iemand niet voldoende Nederlands spreekt en bewust niet meewerkt, kunnen boetes volgen of korten we de uitkering.
- ▶ Jonge kinderen van ouders die inburgeren gaan verplicht naar een peuterspeelzaal om achterstanden vroeg aan te pakken. We betrekken ouders bij taalonderwijs voor jonge kinderen.
- ▶ Bij de inburgering besteden we meer aandacht aan onderwerpen als zelfbeschikking, de gelijkwaardigheid van man en vrouw, LHBTI-rechten, antisemitisme en de vrijheid van godsdienst.
- ▶ Voor haatpredikers is er in Putten geen plaats. De gemeente neemt een proactieve rol in het voorkomen dat imams kunnen haatzaaien en oproepen om onze waarden en vrijheden te negeren. Haatpredikers krijgen geen podium.
- ▶ Voor afgewezen asielzoekers of illegale migranten is in Nederland geen plaats. De gemeente ondersteunt hen niet met hulp en verleent geen opvang. Hetzelfde geldt voor organisaties die illegalen helpen.
- ▶ We ondersteunen organisaties die integratie bevorderen. Dat betekent dat we geen subsidies verstrekken aan organisaties die dat juist niet doen, bijvoorbeeld omdat ze gericht zijn op behoud van de eigen cultuur, of omdat ze democratische waarden ondermijnen. We leiden ambtenaren actief op om huwelijksdwang te herkennen.

Waardevol samenleven

2.6 Waar we trots zijn op onze boeren

We hebben veel waardering voor onze boeren in de veeteelt, landbouw en tuinbouw. Dankzij hun harde werk hoeven wij ons geen seconde zorgen te maken om onze voedselvoorziening.

Het belang van de consumptie van verse en gezonde Nederlandse voedingsmiddelen is de hoeksteen in de preventie van welvaartsziekten, zoals obesitas en diabetes. Overheid en bedrijfsleven dienen deze boodschap eenduidig te communiceren. Welvaartsziekten veroorzaken enorme kosten in de maatschappij. Onze Puttense boeren dragen een gezond steentje bij!

Als boeren blijven ondernemen en innoveren, leveren ze een waardevolle bijdrage aan onze economie, met minder nadelen voor natuur en milieu.

- ▶ Om een florierende agrarische sector te behouden, is het belangrijk dat boeren niet onnodig gehinderd worden. Daarom werken we mee om hen de ruimte te geven hun grond voor meerdere doeleinden te gebruiken, zoals voor toerisme, agrarisch natuurbeheer, recreatie of andere bedrijvigheid. Uiteraard als dit geen verrommeling geeft.
- ▶ Onze natuur draagt bij aan ons welzijn. Daarom blijven we ons inspannen voor herstel en behoud van de natuur, realistisch natuurbeleid en de versterking van biodiversiteit in Nederland. Dat is ook van belang voor onze economie.
- ▶ Op het blijvend biodivers-inzaaien van akkerranden maken we beleid en komen de boeren hierin tegemoet.
- ▶ Wij stimuleren een duurzame veehouderij. Belemmerende regelgeving voor het gebruik van duurzame energiebronnen, zoals aardwarmte, windenergie en duurzame energiebronnen schrappen we. Draagvlak en een goede balans tussen de belangen van de omgeving en de ondernemer zijn hierbij van groot belang.

▶ 3. Waardevol samenleven

3.1 Met liefdevolle zorg, dichtbij huis

We worden steeds ouder en ouderdom komt helaas met gebreken. Vroeg of laat krijgen we allemaal met zorg te maken. Daarom willen we goede en liefdevolle zorg waarin onze inwoners centraal staan. Met hulp die - als het even kan - thuis wordt georganiseerd, zodat het weinig aanpassing vraagt aan ons dagelijks leven. Zodat je in je eigen omgeving goed oud kunt worden.

- ▶ Puttenaren blijven het liefst zo lang mogelijk thuis of in hun eigen wijk wonen. We zetten daarom in op het bouwen van meer woningen waar je goed oud kunt worden en woonvormen waar ouderen bij elkaar kunnen wonen. Zo kun je met ondersteuning zelfstandig blijven wonen.
- ▶ Een vergunning voor het aanpassen van een woning moet snel verleend worden als het bijdraagt aan langer zelfstandig wonen. Daarom gaan we in gesprek met woningbouwcorporaties om bestaande woningen voor deze doelgroepen aan te passen en te investeren in de bouw van nieuwe woningen voor ouderen en mensen met een beperking.
- ▶ Zorg moet voor iedereen betaalbaar blijven. Daarom kijken we kritisch of de hulp die we geven passend is.
- ▶ Wanneer zorg nodig is, dan moet het snel beschikbaar en van goede kwaliteit zijn. Daarom spreken we met zorgorganisaties af hoe lang dit mag duren. Als thuis wonen niet langer gaat, vinden we dat er binnen 3 weken opvang beschikbaar moet zijn. We streven er naar dat thuiszorg binnen 1 week wordt geregeld.
- ▶ We vragen Puttenaren om ondersteuning zoveel mogelijk zelf te regelen, zodat het past bij hun wensen. Dat is goed mogelijk met een integraal persoonsgebonden budget (i-pgb).
- ▶ We ontzorgen onze mantelzorgers. Er is een centrale plek waar mantelzorgers terecht kunnen met vragen en informatie, bijvoorbeeld een Wmo-loket.
- ▶ Het moet mogelijk zijn om laagdrempelig en in de eigen wijk hulp te krijgen. Huisartsenpraktijken en sociale wijkteams spelen hierin een cruciale rol. Zo zorgen we voor basisondersteuning in het dagelijks leven.
- ▶ Als volwassen, kinderen of gezinnen zwaardere hulp nodig hebben, helpen wij hen daarheen op weg. Hiervoor kunnen mensen terecht bij praktijkondersteuners zoals bijvoorbeeld huisartsen. Zij wijzen hen door naar de juiste ondersteuning.
- ▶ Voor onze kwetsbare mede dorpsgenoten die een invalidenparkeerkaart nodig hebben maken we die gratis, nu kost dat maar liefst € 142.

3.2 Waar je fijn kunt opgroeien

Ouders zijn verantwoordelijk voor het gezond en gelukkig opgroeien van hun kinderen. Wij helpen daarbij, door een gemeente te bieden waar kinderen op een veilige en prettige manier kunnen opgroeien en hun talenten kunnen ontwikkelen. In Putten kennen we onze jeugd het beste. Daar zijn we trots op en dat willen we graag behouden. Wanneer opgroeien niet gemakkelijk gaat en er jeugdzorg nodig is, bieden we hulp. Dat doen we het liefst zo dichtbij huis als mogelijk, zodat onze jeugd zo normaal mogelijk kan opgroeien. Hierbij letten we goed op dat we niet onnodig stickers plakken.

- ▶ Er komt een scherpere afbakening van wat we scharen onder jeugdzorg. Nog te vaak krijgen kinderen hulp voor zaken die horen bij normaal opgroeien of blijkt hulp niet effectief. Opgroeien gaat nu eenmaal niet zonder horten en stoten. Van ouders verwachten wij dan ook verantwoordelijkheid voor het gezond en gelukkig opgroeien van hun kinderen.
- ▶ Wanneer hulp wel nodig is, focussen we ons op normaliseren. We plakken niet onnodig stickers en maken het niet zwaarder dan nodig. Het is niet de bedoeling dat kinderen die hulp krijgen, dit de rest van hun leven als last meedragen.
- ▶ Het voorkomen van hulp, preventie, is erg belangrijk en kan ervoor zorgen dat zwaardere hulp niet nodig is. Problemen bij kinderen en gezinnen proberen we daarom zo vroeg mogelijk te signaleren. Huisartsen, scholen en sportclubs hebben hierin een belangrijke rol. Met hen gaan we in gesprek om te zorgen dat deze aanpak zo effectief mogelijk wordt.
- ▶ We pakken de wachtlijsten in de jeugdzorg aan. Als kinderen extra hulp nodig hebben moet dat mogelijk zijn zonder dat zij maandenlang moeten wachten. Dat geldt zowel voor reguliere als voor hoog-specialistische jeugdzorg.
- ▶ Ieder gezin heeft één hulpverlener als aanspreekpunt. Dat creëert vertrouwen en maakt dat hulp effectief geboden kan worden.
- ▶ De problemen van de kinderen hebben vaak te maken met schuldenproblematiek of gezondheidsproblemen van de ouders. Door niet alleen naar het kind te kijken maar naar het gehele gezin kunnen de kinderen beter en effectiever geholpen worden.
- ▶ We zorgen voor de aanwezigheid van voldoende jeugdprofessionals bij de huisarts. Zij zijn bekend met regionale zorgorganisaties en de behoeften van ouders en kinderen. Zo voorkomen we onnodige doorverwijzingen naar te zware hulp.
- ▶ Het coronavirus heeft het belang van mentale gezondheid extra onderstreept. Door met scholen en sportverenigingen al vroeg in te zetten op het weerbaar maken van de jeugd en het bespreekbaar maken van mentale gezondheid, kunnen veel problemen worden voorkomen.
- ▶ Het voorkomen en tegengaan van huiselijk geweld en kindermishandeling heeft de hoogste prioriteit. Waar signalen zijn van kindermishandeling moet dit herkend worden door hulpinstanties. In deze situaties moet hulp altijd direct beschikbaar zijn.

3.3 Waar onderwijs een gelijke start biedt

Goed onderwijs biedt kinderen en jongeren de kans op een gelijke start en geeft ze kennis en vaardigheden mee waar ze de rest van hun leven profijt van hebben. Op school leren we kinderen ook wat onze normen en waarden zijn en hoe we in Nederland met elkaar omgaan. Op school leer je wat normaal is en wat niet. Goed onderwijs speelt daarom niet alleen een grote rol in het leven van mensen: de hele samenleving heeft er belang bij.

Putten kent van oudsher een cultuur van 'buurtschappen', men wil de school het liefst binnen 1 km afstand. Dit verklaart mogelijk de grote hoeveelheid scholen op het aantal inwoners. We hebben in Putten 14 verschillende basisscholen. Er is een behoorlijk aanbod van met name verzulde scholen; waarvan 11 protestante, 1 katholieke en 2 openbare scholen. Samenwerking verloopt via stichtingsbesturen om zaken als bijvoorbeeld zorgleerlingen (o.a. rugzakjes) en statushouders ed af te stemmen. De ruim 2.100 basisschoolleerlingen zitten gelukkig in Putten op basisscholen die allemaal een goede kwaliteit onderwijs bieden.

De gemiddelde schoolgrootte in Nederland voor een basisschool is circa 215 leerlingen. In Putten ligt dat op 151. Met 13 basisscholen en 15 gebouwen lijkt het er op dat dit wel wat versnipperd is. Volledige basisscholen met iets meer dan 30 of 40 leerlingen zijn geen uitzondering in Putten. Zo'n 8 scholen zitten ruim onder het landelijke gemiddelde. Inmiddels zijn veel gebouwen gedateerd aan het raken en zijn we ook de 21ste eeuw in gegaan. Zou het nu niet eens goed zijn om samen met scholen, stichtingen, gemeente, ouders, medezeggenschapsraden om tafel te gaan zitten en kijken of we dat niet wat moderner en nog effectiever kunnen inrichten? Uiteraard kijken we dan naar een ieders identiteit, behoeftes en plaats in onze gemeenschap. Zo zouden wij schoollocaties kunnen inrichten met zowel een protestants gedeelte alsook een openbaar en/of katholiek gedeelte. Geldt ook voor kinder/peuteropvang, de VSO en de BSO. Een ander bijkomend voordeel is dat zowel deze huisvestingskosten als ook de investeringen voor het inrichten van de verkeersveiligheid effectiever zal worden, dus beter en veiliger.

Groevenbeek neemt een voorname plaats in betreffende het VMBO onderwijs in Putten. Het gebouw is een dikke 50 jaar oud en zal de komende jaren vervangen moeten worden. Een uitdaging, zeker financieel, maar ook een uitstekende kans om met elkaar te kijken of wij in Putten zelf ook een Havo/VWO afdeling kunnen huisvesten. Laten we eerlijk zijn, waarom bijvoorbeeld naar Ermelo of Harderwijk fietsen als je ook in Putten kan blijven.

Onze Puttense samenleving verandert ook, zeker als we dit vergelijken met de jaren 70. Onze scholen zijn steeds meer een mini-maatschappij geworden. Naast de bekende lessen als lezen, schrijven, rekenen, aardrijkskunde en geschiedenis worden onze kids ook meer zelfredzaamheid geleerd, maar ook de digitale wereld is volledig aanwezig met al zijn voordelen en nadelen.

Als mede dorpsgenoten willen we dat een aantal zaken behouden moeten blijven. Maar andere zaken kunnen op korte termijn en op lange termijn wel anders. Laten we daar samen naar kijken en dingen die we kunnen verbeteren ook aanpakken.

▶ Het is van belang dat een school goed en veilig bereikbaar is. Daarom is het belangrijk dat we zorgen voor een veilige toegang tot de school, met veilige wandel- en fietsroutes. De ingang bij de Korenbloem ligt bijvoorbeeld in een hoek van de weg. De katholieke en de twee openbare basisscholen zijn niet voor iedereen binnen de gemeente Putten veilig te bereiken. Zo loopt de N798 dwars door het dorp en is de route langs de N797 ook nog niet veilig genoeg waarmee de bereikbaarheid van de openbare scholen niet goed is. De verkeersveiligheid rondom beide wegen moet verbeterd worden.

- ▶ Door de mogelijke nieuwbouw van een sporthal is er mogelijk geen veilige fietsroute meer. Dit geldt met name voor de Gabrielschool Bijstergoed en de Schuilplaats. Dit gaan we regelen als prioriteit bij de nieuwbouw.
- ▶ School is een veilige plek waar kinderen zich thuis voelen. Scholen hebben nadrukkelijk een taak bij vroegtijdige signalering van radicalisering en bijvoorbeeld huiselijk geweld.
- ▶ Pesten is een veel voorkomend probleem onder jongeren, of dit nu op straat, in de klas, op het sportveld of online is. In Putten zetten we ons samen actief in voor het sluiten van een afspraken die pesten tegengaan en zullen voorkomen.
- ▶ Samen kijken of we het aantal van 14 schoolgebouwen, nu er een aantal gebouwen gedateerd zijn, kunnen samenvoegen en daarmee het onderwijs wellicht nog efficiënter gaan inrichten in een geïntegreerd integraal huisvestingsplan. Dit kan dan ook bekeken worden of we daar ook bijvoorbeeld plaats kunnen inruimen voor fysiotherapie, psycholoog, buitenschoolse opvang, cultuur en sport e.d.
- ▶ School is een sociale ontmoetingsplaats. Daarom stimuleert de gemeente dat er ruimte in of nabij het schoolgebouw is die bijdraagt aan de ontwikkeling van kinderen, op het gebied van muziek, sport en cultuur. School- en sportgebouwen kunnen voor verschillende doelgroepen worden gebruikt.
- ▶ Digitale vaardigheden (omgang met/op internet, kennis), scholen kunnen hier best ook nog extra ondersteuning in krijgen.
- ▶ Basisscholen in Putten geven zo'n 1 uur bewegingsonderwijs (gym en zwemmen) per week. Wij willen dit naar 2 lessen per week. Dit wordt trouwens ook een overheidsnorm. Bewegen is goed voor kinderen zeker gezien zaken als overgewicht ed.
- ▶ We vinden het belangrijk dat je zo vrij mogelijk kunt kiezen naar welke school je kind gaat. De gemeente controleert daarom of scholen zich aan de wet houden: ouders kunnen hun kinderen bij meerdere scholen aanmelden, vanaf 3 jaar oud.
- ▶ Om de ontwikkelkansen van jonge kinderen te vergroten, stimuleert de gemeente dat taalachterstanden bij jonge kinderen worden weggewerkt, bijvoorbeeld in samenwerking met peuterspeelzaal of kinderdagverblijven. Een mooi initiatief is bijvoorbeeld VVE, dit staat voor Voor- en Vroegschoolse Educatie en is bedoeld voor kinderen vanaf 2,5 jaar waarbij sprake is van een (risico op) (taal)ontwikkelingsachterstand. Een indicatie hiervoor wordt afgegeven door het consultatiebureau.
- ▶ Door de coronacrisis en het noodgedwongen, maar effectief gebleken "thuisonderwijs" laten wij het dan ook mogelijk maken dat ouders 5 schooldagen in het jaar zelf mogen bepalen dat het kind niet naar school gaat. De ouders of verzorgers nemen daarbij de verantwoordelijkheid voor het niet oplopen van een leerachterstand door het kind. Zo krijgen ouders, verzorgers en kinderen meer ruimte om onderwijs, werk en vakanties eigentijds in te richten.
- ▶ Verder is het de verwachting dat als gevolg van de coronacrisis en de sluiting van scholen, sportclubs, andere verenigingen en recreatiegelegenheden, de jeugd de komende jaren extra behoefte zal ontwikkelen naar jeugdzorg. Juist dan is het belangrijk om regionaal snel te kunnen schakelen in het aanbieden van die hulp. Door met elkaar in gesprek te gaan, kunnen de scholen, de gemeente, jeugdzorg en andere hulpaanbieders samen, snel en in een verbeterde samenwerkingsstructuur om het kind gaan staan. Samenwerking is de sleutel, nu zijn er te vaak te veel verschillende organisaties apart bezig.

3.4 Waar we gezond zijn, sporten en bewegen

Sporten is ontzettend belangrijk. Sport verbindt, geeft zelfvertrouwen, plezier en ontspanning. Iedere inwoner van Putten die dat wil moet kunnen sporten. Dit is goed voor de gezondheid en het activeert de mens. Daarnaast heeft sport een sociale binding, brengt mensen bij elkaar en bevordert het besef van waarden en normen. Om dit te bereiken zijn vitale sportverenigingen noodzakelijk, evenals goede sportaccommodaties

Na zo'n twee coronajaren mogen wij trots zijn op ons verenigingsleven, mensen binden zich aan verenigingen; ook voor de sociale contacten. Sportverenigingen zijn hierop geen uitzondering. Kinderen leren samen spelen en ontwikkelen, senioren vinden op de vereniging 'vrienden' en contacten welke zich niet alleen beperken tot vrienden op Sociale Media, maar welke het echte leven verrijken. Het geeft een tegenkracht aan de individualisering van de samenleving. Het leren van samen spelen/sporten maakt dat kinderen leren rekening te houden met elkaar en dat je samen sterker bent waarmee je meer bereikt dan individueel. Het gezamenlijk de 'derde helft' beleven is gebaseerd op gezelligheid en de behoefte aan de contacten.

Verenigingen kunnen de last niet alleen dragen om het netwerk van sportverenigingen in de lucht te houden. Kosten voor de basis noodzakelijke sportvoorzieningen zoals velden, accommodaties, zalen, kleedkamers, sportartikelen, enz. zijn hoog en vergen financiële ondersteuning. Deze kosten kunnen niet door de sportverenigingen (lees vrijwilligers en sporters) alleen gedragen worden. Het is niet reëel om verenigingen volledig zelfvoorzienend te laten zijn. Gezien het effect wat sporten op de gezondheid heeft verdient elke geïnvesteerde euro in de sport zichzelf heel snel terug. Dit is een beleidsregel welke breed gedragen is in Nederland.

Nadrukkelijk en heel specifiek willen wij hierbij aantekenen dat het sportaanbod in het basisonderwijs op dit moment onvoldoende is in Putten. Velen zetten zich in voor het sportaanbod aan deze scholen maar het is onvoldoende. Juist in het basisonderwijs is het erg belangrijk dat kinderen leren sporten en hiermee een gezonde levensstijl aanleren. Te veel zien we kinderen (te) zwaar worden en een slechte motoriek ontwikkelen, welke beperkend zal zijn in het verdere leven. Met alle vereende krachten moeten we proberen om dit te veranderen. Er zijn normen vanuit de overheid hoeveel tijd er aan lichamelijk onderwijs aangeboden moet worden aan kinderen. Dit zijn twee lessen per week, momenteel wordt dit lang niet gehaald door de basisscholen in Putten. Een aantal scholen doen dit overigens gelukkig al wel. Onze insteek is om dit gelijk te bespreken met de basisscholen.

Naast de hierboven benoemde ambities is het ook belangrijk om de verschillende geledingen binnen de gemeente te verbinden. Beleid op dit terrein kan uitstekend ondersteund worden door bijvoorbeeld de Open Club subsidies. De sportverenigingen hebben hun deuren ruim openstaan voor de opname van mensen die het moeilijk hebben in de samenleving: vluchtelingen, mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt of mensen die in de financiële problemen zijn gekomen. Er wordt geprobeerd om iedereen met een verschillende aanpak op te nemen in de vereniging. Dit alles vanuit het gelijkheidsbeginsel, niet je afkomst of historie bepalen wie je bent in een sportvereniging en of je welkom bent. Iedereen is welkom en nadrukkelijk bewaken we deze cultuur!

Wij gaan als mede-dorpsbewoners aan de slag om sport en bewegen waarbij gezondheid en ook gewoon veel plezier een prominentere positie krijgt in Putten. Als VVD Putten willen wij heel graag bijdragen hieraan. Hieronder enkele zaken die we met uw steun gaan behouden en realiseren.

- ▶ Bewegen en sporten is elke dag van de week mogelijk, we zien in Putten echter nog heel vaak een sportaanbod van maar 6 dagen. Een beperkt aantal verenigingen bieden wel sport aan op de zondag. Wij vinden als lokale VVD dat de zondag best bespreekbaar mag worden. Laten verenigingen en leden dit gewoon zelf bepalen. Overigens zou het wel heel vreemd zijn als de nieuwe sporthal (kosten van ca euro 15 miljoen) maar 6 dagen wordt gebruikt in plaats van 7 dagen.
- ▶ Sporten is belangrijk voor de fysieke en mentale gezondheid. Door te sporten worden we fitter, sluiten we vriendschappen en nemen we actiever deel aan de samenleving. Omdat sport op zoveel manieren een positieve invloed heeft op ons leven, is het logisch om sport in te zetten als hulpmiddel voor onze inwoners met wie het minder goed gaat. Daarom willen blijven we stimuleren dat sportclubs, het onderwijs en andere maatschappelijke organisaties blijven samenwerken. De Open Club formule willen we handhaven en doorontwikkelen.
- ▶ Sporten moet ook veilig en betrouwbaar kunnen, nu maar ook op langere termijn. Daarom is het belangrijk dat wij onze sportvoorzieningen op peil houden en de verenigingen vitaal. Wij zorgen voor afdoende support (subsidie) voor Groot Onderhoud zowel voor de binnen- en buitensportverenigingen. Verenigingen zijn immers vrijwilligersorganisaties die geen Groot Onderhoud met specialistische know-how kunnen doen. Dit speelt al jaren in Putten, pas begin 2021 is hier een regeling voor getroffen. Verenigingen zijn gebaat bij een zekerheid op langere termijn, denk aan 10 jaar.
- ▶ Om binnensport niet alleen nu maar ook voor de komende 40 jaar te kunnen faciliteren is een nieuwe multifunctionele sporthal hard nodig. De scholen zullen meer gym gaan geven, de verenigingen kunnen dan beter en ook meer leden kunnen onderbrengen. Er is gekozen voor deze nieuwe hal bij de Putter Eng. Wij ondersteunen dit 100% en willen graag dat er een begin wordt gemaakt in 2022.

- Opstellen van het sportbeleid in ons mooie dorp. Het vorige sportaccommodatieplan is uit 2017. Hier staan met name beschrijvingen in maar er wordt nauwelijks beleid in omschreven. Een nieuw sportplan moet in 2022 klaar zijn. Hier kunnen we samen als dorpsgenoten, verenigingen, maatschappelijke organisaties, Puttense Sportfederatie, ActiefPutten, Gemeente ed een toekomstgericht beleid gaan bepalen. Daarna dat ook concreet gaan uitvoeren.
- ActiefPutten verzorgt het bewegingsonderwijs op alle basisscholen in de gemeente Putten. ActiefPutten is breed maatschappelijk actief en kennen een unieke samenwerking van de volgende partners: alle basisscholen, Groevenbeek Putten, Welzijn Putten, Buurtzorg Jong, Jeugd-Punt, Centrum Jeugd en Gezin, Gemeente Putten, Gelderse Sport Federatie, GGD, Sportverenigingen, culturele organisaties, kinderopvangorganisaties, Jongeren Op Gezond Gewicht (JOGG) en MBO sportacademie. En spelen ook een voorname rol in de Sportmarathon. Kortom vervullen een belangrijke spilfunctie in Putten. Hun expertise maar ook wat ze betekenen in Putten is groot. Blijvende ondersteuning van vanuit de Gemeente is voor ActiefPutten essentieel, wie gaat anders onze kinderen gym geven om maar eens wat te noemen?

- Zo'n 220 Puttense kinderen hebben een beperkte toegang tot sport, met name komt dit door de financiële positie van hun ouders. ActiefPutten werkt samen met het Jeugdfonds om ook die kids toegang te geven tot sport en ook samen spelen tot gewoon meedoen! Wij vinden dat dit blijvend ondersteund moet worden.
- Ontwikkeling van 1 'beweegloket'; je kan dan bijvoorbeeld een 'beweegrecept' krijgen. Voor een sportclub, toegang fysiotherapie, e.d. Dit zou toegankelijk zijn worden voor iedereen, denk met name aan jeugd, volwassenen, oudere, fysieke- en of mentale beperkingen, statushouders, mensen met afstand arbeidsmarkt, ed. Dan is er 1 loket waar we de expertise samenbrengen en dorpsgenoten met een doorverwijzing ook gelijk kunnen helpen met bewegen en sport.
- Waar het kan, zetten we sportaccommodaties zoveel mogelijk in voor meerdere doeleinden. Zo kunnen zoveel mogelijk van onze inwoners gebruik maken van de faciliteiten. Ook zorgen we ervoor dat jongerenprojecten gebruik kunnen maken van sportaccommodaties. De Sportmarathon is daar al een uitstekend voorbeeld van.

Een veilig dorp

► 4. Een veilig dorp

Waar we veilig zijn en ons veilig voelen en waar criminaliteit wordt aangepakt

Het is belangrijk dat we ons veilig voelen in onze eigen buurt en huis. Zonder veiligheid geen vrijheid. Wij willen dat iedereen in Putten veilig kan wonen, verblijven, werken en ondernemen. Dat het dorp niet alleen veilig is, maar een ieder zich ook veilig voelt. Maar veiligheid is een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Samen met inwoners en ondernemers zorgt de gemeente daarom voor een veilige leefomgeving. Door met elkaar op te trekken gaan we overlast tegen. We pakken criminaliteit keihard aan en zetten alles op alles om herhaling te voorkomen.

Mensen worden niet geboren als crimineel maar glijden vaak af door een slechte opvoeding, verkeerde vrienden of een onveilige omgeving. Het is daarom belangrijk dat de gemeente bij de aanpak van criminaliteit kiest voor de juiste balans tussen repressie en preventie. De kracht van onszelf, ondersteund door een gemeente die zorg draagt voor veiligheid, vormt het fundament van onze samenleving.

Crimineel geld mag de bovenwereld niet bereiken. In ons mooie dorp is op dit moment ondermijning en witwassen de grootste uitdaging. Denk hierbij aan het huren van gebouwen in ons buitengebied voor de productie van bijvoorbeeld drugs.

Lokaal is er een initiatief opgezet in de vorm van 'Meld een vermoeden' (website gemeente Putten). Samen met de gemeente is de politie wel actief in het bewust maken van mensen rondom 'vreemd gedrag'. Witwassen kan ook meer richting het centrum een probleem worden, voornamelijk in de horeca. Uitbaters zijn potentieel een makkelijk slachtoffer; door intimidatie, maar ook omdat bij sommigen (door Corona) het water al aan de lippen staat.

De wijkagenten hebben er een extra taak bijgekregen, dit is niet een lokaal probleem, maar speelt landelijk. Door het wegvallen van 24/7 (psychische) zorg is de politie de eerste die gebeld wordt voor het oplossen van burenruzies, vechtscheidingen, psychische problemen in eigen omgeving etc. Wijkagenten doen dit ook preventief omdat ze de buurt en de bewoners kennen. Preventie is met bijvoorbeeld verwarde personen, als je er nu niet heen gaat krijg je er later last van. Dit soort werkzaamheden zou niet bij de politie moeten horen, dit is het gevolg van bezuinigingen op o.a. GGZ.

Een belangrijke prioriteit voor de politie is ook de woninginbraak, met name de impact die deze heeft op de slachtoffers. Door Corona is het aantal inbraken (gelukkig) flink gedaald, maar dit is wel een zorg voor de politie.

Ook vindt er in Putten veel horizontale fraude plaats, dit is o.a. marktplaatsfraude en whatsapp fraude. Dit wordt met name landelijk opgepakt omdat er op lokaal niveau weinig kennis is van digitale opsporing. Door deze genoemde aandachtspunten bij de politie wordt er nog maar weinig gecontroleerd op bijvoorbeeld 'alcohol achter het stuur' of 'te hard rijden'.

Wij staan als lokale VVD'ers voor een dorp waar jij je veilig en welkom moet voelen. Om dit verder te verbeteren willen we keuzes maken om dit te ondersteunen. Niet alleen met woorden maar ook in daden.

- ▶ Ondernijming is een ingewikkeld probleem dat diep in de samenleving geworteld is. Voor een aanpak ervan is een lange adem nodig. En dat is niet alleen een zaak van politie en justitie. Nodig is een brede (integrale) aanpak waarbij de (lokale) overheid samenwerkt met bedrijven en burgers. Bijvoorbeeld door vaker en beter in de gaten te houden wat er op onze Puttense bedrijventerreinen of in buitengebieden gebeurt.
- ▶ Onze gemeente is scherp op ondernijming en witwaspraktijken. We weigeren een vergunning of trekken deze in als deze misbruikt worden voor het faciliteren van criminele activiteiten.
- ▶ In samenwerking met de gemeente de politie meer in te zetten voor het gewone en dienstbare politiewerk en niet voor de sociale en psychische zorg.
- ▶ Het is belangrijk dat politie, brandweer en ambulances 24 uur per dag beschikbaar zijn. De hulpdiensten zijn op tijd als je ze nodig hebt.
- ▶ Een app is soms handig, maar nooit de enige mogelijkheid om een melding te maken of aangifte te doen. Aangifte doen kan op ons politiebureau, via internet of telefoon en via de eigen wijkagent die in dat geval op afspraak langs komt.
- ▶ De politie en buitengewoon opsporingsambtenaren (boa's) zijn zichtbaar op straat en in wijken. Twee extra boa's (of wellicht boswachters in de buitengebieden) vergroten de zichtbaarheid van handhaving en bestrijden kleine criminaliteit. De kosten van handhaving worden zoveel mogelijk verhaald op diegenen die het veroorzaken.

- ▶ We vinden het normaal dat je met je handen van andermans spullen afblijft. Geweld is helemaal uit den boze. Zeker tegen onze hulpverleners en anderen die zich voor de publieke zaak inzetten. Deze horen ongestoord hun werk te kunnen doen. Hufters die dit wel doen pakken we hard aan.
- ▶ Iedereen kan bijdragen aan de veiligheid in de buurt. Onze lokale VVD stimuleert de oprichting van buurtpreventie verenigingen en WhatsApp-groepen. Inwoners en wijkagenten werken daarbij samen. Goede beveiliging is de beste bescherming. Keurmerken zoals Keurmerk Veilig Wonen en Keurmerk Veilig Ondernemen helpen inwoners en ondernemers bij hoe ze hun huis of bedrijf goed kunnen beveiligen tegen inbraak. De gemeente en politie promoten deze keurmerken actief.
- ▶ Als er boetes door onze boa's worden uitgeschreven vloeien die terug in de gemeentekas. Dit geld kunnen we dan weer inzetten om de veiligheid te verbeteren.
- ▶ De burgemeester heeft veel bevoegdheden die hij kan gebruiken om Putten veiliger te maken. Wij willen dat hij deze ook daadwerkelijk gebruikt. Te denken valt aan het toepassen van cameratoezicht.
- ▶ Drugs verhandelen is strafbaar, dus ook in Putten. Drugsdealers aanpakken, zeker die overlast geven of die veiligheid in gevaar brengen. Middels onderzoek rioolwater kunnen we oa in kaart brengen hoe groot het gebruik is. Dan kan je ook gericht en effectiever misbruik/dealers aanpakken.
- ▶ Overlast is een grote ergernis. De politie grijpt altijd in als mensen de regels overtreden of overlast veroorzaken. Raddraaiers worden opgespoord en aangepakt en overlastgevers zetten we sneller uit huis. Wanneer de politie ingrijpt, kan zij rekenen op onze steun en die van de gemeente.
- ▶ Steeds vaker zijn onze inwoners slachtoffer van digitale criminaliteit, zoals WhatsApp fraude of phishing. Daarom investeren we in goede voorlichting voor inwoners, jong en oud, zodat inwoners weten waar ze aangifte kunnen doen van cybercrime.
- ▶ Onze gemeente kan ook gehackt worden, met heel veel burgergegevens; dat moeten we zien te voorkomen. Er komen strengere digitale veiligheidsregels aan vanuit Europa. Laten we hier nu al op inspelen en actief zorgen dat onze beveiliging top geregeld is en blijft.

Een gemeente die klaar staat voor de Puttenaren

► 5. Een gemeente die klaar staat voor de Puttenaren

5.1 En we verstandig met ons geld omgaan, net als thuis

Een gemeente is pas gezond als de ook de financiën op orde zijn. Belastinggeld wordt verdiend door onze ondernemers en inwoners. Daar gaan we zuinig en verstandig mee om. De belasting houden we zo laag mogelijk. Gemeenten krijgen echter steeds meer taken en de gemeentelijke financiën staan in alle gemeenten onder druk. Daarom is het belangrijk dat de gemeente helder en transparant communiceert over plannen, investeringen en de besteding van belastinggeld.

De financiële situatie van onze gemeente Putten is gelukkig structureel positief. Onzekerheden zijn er zeker. Denk aan zaken die we als wensen hebben en die nogal wat geld kosten; denk hierbij aan de nieuwbouw van Groevenbeek, een nieuwe sporthal de ontsluiting van Putten Zuid en eventuele tekorten bij de grondexploitatie hiervan. Dat en andere zaken betekent nu eenmaal keuzes maken. Het is eigenlijk net als thuis, je kan nou eenmaal niet meer geld uitgeven dan dat er binnenkomt. Maar ook kunnen we kijken of we kosten kunnen verlagen en het vergroten van de inkomsten, dit laatste zonder ons als dorpsgenoten daarvoor extra te gaan belasten.

Wij stellen voor om de onderstaande zaken scherp in het oog te houden.

- De uitgaven en inkomsten van de gemeente zijn transparant. De begroting en het jaarverslag zijn helder leesbaar. Bewoners en ondernemers krijgen jaarlijks eenvoudige inzage waaraan geld is besteed en welk effect is bereikt.
- We geven niet structureel meer geld uit dan er binnenkomt, hoewel het essentieel kan zijn om een toekomstbestendige investering te doen.
- Bij grote investeringen of uitgaven, bijvoorbeeld boven de € 250.000, willen we absoluut voorkomen dat we achteraf veel meer hebben uitgegeven dan begroot. Vaak worden projecten bewust te laag voorgesteld om een en ander maar door de gemeenteraad of College te krijgen. Dat is misbruik van het politieke systeem. Een zuivere toetsing vooraf, duidelijke en scherpe afspraken met belanghebbenden en een enorme scherpe begeleiding zal daarbij helpen. Maar ook gewoon wij als politiek moeten dit soort streken niet meer leveren aan de Puttense inwoners.
- We geven nogal wat uit aan dure onderzoeksbureau's. Het zou beter zijn te investeren in blijvende lokale deskundigen. We denken hierbij aan investeringen in het aantrekken van een aantal senior ambtenaren op verschillende beleidsterreinen. Dan hebben we namelijk veel minder onderzoeksbureaus nodig en je hebt permanent eigen expertise in huis.
- De woonlasten (zoals de OZB) blijven zo laag mogelijk.

- ▶ De gemeentelijke leges zijn zoveel mogelijk gebaseerd op de kostprijs. ‘De gebruiker betaalt’ is het uitgangspunt. Het is niet acceptabel als allerlei kosten op inwoners afgewenteld worden.
- ▶ Voor vervanging van een gestolen rijbewijs of identiteitsbewijs hoef je niet te betalen. Zo’n situatie is al vervelend genoeg.

5.2 Waar het belang van de inwoners voorop staat en we onze krachten bundelen

De gemeente is er om problemen op te lossen. Het belang van de inwoners staat altijd voorop. Met eenvoudige formulieren, helder taalgebruik en overzichtelijke regels helpen we alle inwoners en ondernemers vooruit in het leven en voorkomen we wachtrijen, problemen en frustraties.

Putten maken we met elkaar! We bundelen onze krachten en werken met plezier samen om de problemen op te lossen in onze eigen straat, buurt of wijk. Daarom vinden we het belangrijk dat de gemeente slimme en creatieve initiatieven van inwoners en ondernemers aanmoedigt. En bij belangrijke besluiten worden onze inwoners in een zo vroeg mogelijk stadium betrokken.

Ook als zaken fout lopen met grote consequenties mogen en moeten wij dit als mede Puttenaren gewoon transparant en op tijd horen. De overschrijding van ruim € 600.000 van het Fontanusplein, deze klus zou 1,6 miljoen euro kosten, maar heeft uiteindelijk 2,2 miljoen euro gekost, of dure onderzoeksbureaus en het ‘plannetjes’ maken van een eenvoudige rotonde aan de Garderenseweg van € 130.000 om maar eens twee zaken te noemen.

Gewoon eerlijk en op tijd over communiceren. Meer praten met ons en minder over ons praten en meer luisteren naar onze inwoners is hierbij gewoon noodzakelijk. Niet alleen in de bekende verkiezingstijd maar gewoon 365 dagen per jaar.

Naast de gemeenteraadsverkiezingen waarin wij als burgers onze stem kunnen laten horen zijn er meer mogelijkheden. Inspreken bij een vergadering van de gemeenteraad bijvoorbeeld, je kan dan 3 minuten aan de gemeenteraadsleden en (een deel van) het College je mening geven over een onderwerp wat behandeld wordt en je kan dan tevens vragen beantwoorden van de politieke partijen.

Maar ook kan er een Burgerinitiatief worden gestart. Daar wordt helaas maar weinig gebruik van gemaakt. Een nieuwe ontwikkeling is het Burgerberaad. Dat is nog niet in Putten mogelijk gemaakt. Hierin kunnen burgers, betrokkenen, politiek, professionals ed zelf een onderwerp inbrengen en een besluit over nemen. Dit wordt dan ook daadwerkelijk doorgevoerd. Er wordt vaak aangegeven dat er weer vertrouwen moet zijn tussen de overheid en burgers.

Maar ook veel meer samenwerking tussen onze gemeente en andere gemeenten. Samen kom je verder! Er zijn regionale samenwerkingsverbanden die we bewust hebben laten gaan zoals de Foodvalley en Meerinzicht. Daarnaast zullen we ook meer moeten samenwerken met de Provincie, zij bepalen grofweg hoeveel huizen we mogen bouwen om maar een heel concreet voorbeeld te noemen.

Kortom samen maken we Putten beter, soms dan maar minder woorden maar meer daden!

Afsluitend van dit verkiezingsprogramma stelt ons lokale VVD-team voor om in Putten de volgende zaken aan jou voor te leggen.

- ▶ Een transparante overheid vinden wij belangrijk. De gemeente informeert onze inwoners over gegevens die belangrijk zijn om een oordeel te kunnen vormen over het lokaal bestuur, zoals grote investeringen, woningbouw en bijvoorbeeld de besteding van subsidies. Daarmee creëert de gemeente vooraf duidelijke verwachtingen om teleurstellingen achteraf te voorkomen. Zo werken we aan draagvlak en beter beleid.
- ▶ De wereld houdt niet op bij de gemeentegrens. De gemeente werkt slim samen met collega’s in de omgeving als dit leidt tot betere oplossingen voor bijvoorbeeld bereikbaarheid, regionale werkgelegenheid, stikstof of woningbouw.
- ▶ Het enthousiasme van de samenleving benutten we zoveel mogelijk. Daarom zitten we initiatieven van ondernemers en verenigingen zo min mogelijk in de weg met regels en vergunningen en denken we proactief mee bij een verenigingen-, ondernemers- of duurzaamheidsloket.
- ▶ We moedigen maatschappelijke initiatieven aan die inwoners betrekken, zoals het Burgerinitiatief, inspreken van dorpsgenoten bij de gemeenteraad en/of commissies, het Burgerberaad, ed. Zo kunnen groepen inwoners gemeentelijke taken overnemen als zij daarvoor een goed plan hebben. Daarbij kijken we ook naar de mogelijkheden voor een revolving fund. Afbetalingen van leningen uit dit fonds zorgen ervoor dat nieuwe leningen voor maatschappelijke initiatieven mogelijk zijn. In Putten kennen we dit voor sportverenigingen, waarom ook niet in andere belangrijke zaken.
- ▶ Participatie betekent niet dat de grootste schreeuwers altijd gelijk krijgen. De gemeente heeft meer oog voor de ‘stille meerderheid’ die de gemeente niet altijd zo snel weet te vinden. Zo houden we balans bij het maken van keuzes en zijn formulieren van de gemeente zijn voor iedereen begrijpelijk.
- ▶ De digitale dienstverlening van de gemeente is van goede kwaliteit. Inwoners kunnen hun zaken zoveel mogelijk vanuit huis regelen en wanneer het hen uitkomt. We starten met het thuisbezorgen van producten, zoals paspoorten. Een uitkomst voor mensen die vaak of onregelmatig van huis zijn, of juist voor mensen die door omstandigheden aan huis gebonden zijn.
- ▶ De gemeente zorgt ervoor dat ICT volledig up to date is, zodat privacygevoelige informatie van inwoners beschermd is tegen digitale hacks en cyberaanvallen. De gemeente werkt samen met andere overheden om digitale criminaliteit zoals identiteitsfraude tegen te gaan of te bestraffen.
- ▶ We vinden het normaal dat de gemeente de telefoon opneemt wanneer je belt met een vraag en er alles aan doet om je goed te helpen.
- ▶ Het gemeentehuis is fysiek bereikbaar en kent openingstijden buiten kantooruren voor zaken die je niet digitaal kunt regelen.

